

İÇİNDEKİLER

Giriş	1 - 4
-------------	-------

BİRİNCİ BÖLÜM RİSK (RİZİKO / TEHLİKE) KAVRAMI

§ 1. RİSK VE RİSK TAŞIYICILARI	5
§ 2. RİSKLERİN TASNİFİ	5
I. İKTİSADÎ SONUÇLAR DOĞURUP DOĞURMAMALARINA GÖRE RİSKLER	5
A. İKTİSADÎ SONUÇLAR DOĞURMAYAN RİSKLER.....	5
B. İKTİSADÎ SONUÇLAR DOĞURAN RİSKLER.....	6
II. GERÇEKLEŞMELERİNİN TESADÜF OLARAK KABUL EDİLİP EDİLMEMESİNE GÖRE RİSKLER	6
A. TESADÜFÎ (GERÇEK ANLAMDA / SAF) RİSKLER.....	7
B. TESADÜFÎ OLMAYAN RİSKLER	7
III. KAYNAKLARINA GÖRE RİSKLER	8
A. TABİATTAN KAYNAKLANAN (ELEMENTER / TEMEL) RİSKLER	8
B. İNSANDAN KAYNAKLANAN RİSKLER	8
1. İnsanın Kendisinden Kaynaklanan Riskler	8
2. Diğer İnsan veya İnsanlardan Kaynaklanan Riskler.....	8
C. İLERİ TEKNOLOJİNİN ÜRÜNÜ OLAN ARAÇLARDAN VEYA TESİSLERDEN KAYNAKLANAN RİSKLER	9
IV. MALVARLIĞINI VEYA ŞAHISVARLIĞINI TEHDİT ETMELERİNE GÖRE RİSKLER	9
A. MALVARLIĞINI TEHDİT EDEN RİSKLER.....	9
B. ŞAHISVARLIĞINI TEHDİT EDEN RİSKLER.....	10
§ 3. RİSKLERE KARŞI İNSAN DAVRANIŞLARI	10
I. HERHANGİ BİR GİRİŞİMDE BULUNMAMAK (KADERCİ ANLAYIŞ / FATALİZİM)	10
II. RİSKLERLE MÜCADELE ETMEK	10
A. TEDBİR ALMAK (MÜDEBBİR DAVRANMAK)	10
B. TASARRUF YAPMAK (BİREYSEL FON TESİSİ)	11
C. SOSYAL YARDIM VE DAYANIŞMA KURULUŞLARI KURMAK.....	11
D. RİSKLERİN OLUMSUZ SONUÇLARINI BAŞKALARINA DEVRETMEK VEYA BUNLARI BAŞKALARIYLA PAYLAŞMAK.....	12

İKİNCİ BÖLÜM

SİGORTA KAVRAMI

§ 1. TANIMI	13
§ 2. YARARLARI VE SAKINCALARI	14
I. YARARLARI	14
A. BİREYSEL YARARLARI	14
1. Kişilerde Güven Duygusunu Yaratır	14
2. Normalde Alınmayacak Bazı Tedbirlerin Alınmasını Sağlar	14
3. Kredi Almayı Kolaylaştırır	15
4. Bazı Sigorta Türleri Tasarruf Vasıtası Fonksiyonunu Haizdir	15
B. TOPLUMSAL YARARLARI	15
1. Yatırımlara Kaynak Teşkil Edecek Sermaye Birikimini Sağlar	15
2. Müteşebbis Zihniyetin Gelişmesine Katkıda Bulunarak İktisadî Kalkınmayı Hızlandırır	16
3. Millî Gelir Dağılımında Eşitliğin Sağlanmasına Hizmet Eder	16
4. Dış Ödemeler Dengesinin Gerçekleşmesinde Rol Oynar	16
II. SAKINCALARI	16
A. DİKKATSİZ VE TEDBİRSİZ DAVRANIŞLARIN SAYISINI ARTTIRABİLİR ..	16
B. ISRAFA NEDEN OLABİLİR	17
C. KASTEN VERİLEN ZARARLARA NEDEN OLABİLİR	17
§ 3. TÜRLERİ	17
I. SİGORTA İLİŞKİSİNİ DOĞURAN KAYNAĞA GÖRE	17
A. KANUNÎ SİGORTALAR	17
B. AKDÎ SİGORTALAR	18
II. TOPLUMUN BELLİ KESİMLERİ İÇİN YAPILIP YAPILMAMASINA GÖRE	18
III. ÖZEL SİGORTA TÜRLERİ	19
A. İSTEĞE BAĞLI OLUP OLMAMASINA GÖRE	19
1. Kamu Hukuku Karakterli Düzenlemeler İle Yaptırılması Zorunlu Hale Getirilen Özel Sigortalar / Gerçek Anlamda Zorunlu Sigortalar	19
a) Kamu Yararı Şartı	19
b) Düzenleme Yapma Yetkisi	20
c) Farklı Esaslar	21
aa) Teminat Tutarları İle Tarifeleri Belirleme Yetkisi	21
bb) Denetim Yetki ve Görevi	21
cc) Sigorta Şirketlerinin Sözleşme Yapma Mecburiyeti	21
dd) Güvence Hesabına Başvuru İmkânı	22
2. Sözleşme İle Yapılması Zorunlu Hale Getirilen Özel Sigortalar ...	22

B. PRİM MİKTARININ DEĞİŞKEN OLUP OLMAMASINA GÖRE.....	25
C. RİSKİN KAYNAĞININ BULUNDUĞU VEYA ORTAYA ÇIKTIĞI ORTAMA GÖRE.....	25
D. SİGORTACININ ÜSTLENDİĞİ RİSKİN MALVARLIĞINI VEYA ŞAHISVARLIĞINI TEHDİT ETMESİNE GÖRE.....	26
E. SİGORTACI TARAFINDAN YAPILAN ÖDEMENİN UĞRANILAN SOMUT BİR ZARARIN KARŞILIĞI OLUP OLMAMASINA GÖRE.....	27
§ 4. SİGORTANIN KONUSU	28
I. MENFAAT TEORİSİ.....	28
II. MENFAAT TEORİSİNE İLİŞKİN ELEŞTİRİLERİN SEBEBİ.....	28
III. MENFAAT TEORİSİNİN YETERSİZLİĞİ DE BERTARAF EDEBİLMEYE MATÛF BİR AYRIM / SOMUT MENFAAT – FARAZÎ (MUHTEMEL) MENFAAT AYRIMI	29
IV. SİGORTA SÖZLEŞMELERİNDE MENFAAT YOKLUĞUNA BAĞLANAN HUKUKÎ SONUÇ	29
V. SİGORTALANABİLİR MENFAATLERİN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN ESASLAR.....	31
A. SADECE PARA İLE ÖLÇÜLEBİLİR MENFAATLER SİGORTALANABİLİR .	31
B. SADECE BİR HAKKA DAYANAN (MEŞRU OLAN) MENFAATLER SİGORTALANABİLİR.....	31

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ZARAR SİGORTALARI

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

§ 1. KAVRAM VE TERMİNOLOJİ	33
§ 2. ZARAR SİGORTALARINDA SİGORTA HİMAYESİNDEN İSTİFADE EDEN KİŞİNİN SİGORTACIYLA SİGORTA SÖZLEŞMESİNİ AKDEDEDEN KİŞİDEN AYIRTEDİLMESİ.....	33
I. «SİGORTA ETTİREN» VE «SİGORTALI» KAVRAMLARI	33
II. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN BİZZAT SİGORTALI TARAFINDAN AKDOLUNMASI / KENDİ HESABINA (LEHİNE) SİGORTA	34
III. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN SİGORTALI DIŞINDAKİ BİR KİŞİ TARAFINDAN AKDOLUNMASI / BİR BAŞKASINA AİT MENFAATİN SİGORTASI.....	34
A. BAŞKASI HESABINA (LEHİNE) SİGORTA.....	34

B. BAŞKASI NAMINA SİGORTA / TEMSİLEN SİGORTA / NAMA SİGORTA.....	37
§ 3. ZARAR SİGORTALARININ TASNİFİ VE TÜRK TİCARET KANUNU'NDAKİ DÜZENLENME TARZI	38
I. ZARAR SİGORTALARININ TASNİFİ	38
II. ZARAR SİGORTALARININ TÜRK TİCARET KANUNU'NDAKİ DÜZENLENME TARZI.....	39
§ 4. ZARAR SİGORTALARI BAKIMINDAN CARİ OLAN TEMEL ESASLAR	39
I. TAZMİNAT ESASI (ZENGİNLEŞME YASAĞI İLKESİ).....	39
II. HALEFİYET ESASI.....	41
A. MAHİYETİ VE TAZMİNAT ESASI (ZENGİNLEŞME YASAĞI İLKESİ) BAKIMINDAN TAMAMLAYICI FONKSİYONU	41
B. KANUN'DAKİ DÜZENLEME TARZI.....	41
C. SİGORTACININ SİGORTALIYA HALEF OLMASININ ŞARTLARI	42
1. Sigortacı Sigortalının Zararını Sigorta Himayesi İçine Girdiği İçin Tazmin Etmiş Olmalıdır	42
2. Sigortalının Sigorta Zararını Veren Ve Bu Zarardan Sorumlu Olan Kişiyeye Karşı Zararının Tazminini Talep Yetkisi Bulunmalıdır ..	42
D. HALEF OLAN SİGORTACININ SAHİP OLDUĞU HAKLARA İLİŞKİN ESASLAR	43
1. Sigortacı Sadece Yaptığı Ödeme Nisbetinde Halef Olabilir	43
2. Halef Sıfatıyla Başvuran Sigortacının Yaptığı Ödeme Dolayısıyla Talep Edebileceği Faiz Alacaklarına İlişkin Esaslar.....	44
a) Sigortacının Onu Halef Kılan Ödemeden Doğan Faiz Alacağı Bakımından	44
b) Yaptığı Ödeme Sebebiyle Halef Sıfatıyla Talep Ettiği Bedelin Ödenmesinin Gecikmesinden Doğan Faiz Alacağı Bakımından....	45
c) Zorunlu Sorumluluk Sigortalarında Sigortalıya Karşı Sorumluluğu Ortadan Kalkmış Olmasına Rağmen Zarar Görene Ödeme Yapmak Zorunda Kalıp Ona Halef Olarak Sigortalısına Rücu Eden Sigortacının Talep Edebileceği Faiz Bakımından.....	45
3. Sigortacı Sorumlu Kişilere Karşı Açılmış Olan Dava veya Takipleri Halef Sıfatıyla Devam Ettirebilir	46
E. SİGORTACI TARAFINDAN AÇILAN VEYA DEVAM OLUNAN DAVA İLE GİRİŞİLMİŞ TAKİBİN TABİ OLDUĞU ESASLAR.....	46
F. HALEFİYET ESASINA DAYANAN SİGORTACININ HAKLARINI İHLÂL EDEN DAVRANIŞLARDAN KAÇINMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	47
1. Yükümlülüğün Süjesi	47
2. Yükümlülüğün Mahiyeti.....	48
3. Yükümlülüklerin İhlâl Edilmiş Olmasının Müeyyidesi	48
a) Sigortacının Uğradığı Zararlardan Sorumluluk	48

b) Sigortacının Uğradığı Zararın Belirlenmesine İlişkin Esaslar.....	48
G. SİGORTACININ ASLINDA SİGORTALININ ZARARININ TAZMİNİNİ TALEP ETMEYECEĞİ KİŞİLERE DE HALEFİYET ESASINA DAYANARAK BAŞVURMASININ KABİL OLUP OLMADIĞI MESELESİ.....	49
III. ESKİ KANUN'DA BENİMSENMİŞ OLAN UMUMİYET ESASI VE TERKİ YÖNÜNDEKİ TERCİHİN SONUÇLARI	50
A. UMUMİYET ESASI	50
B. UMUMİYET ESASININ TERKEDİLMESİNİN SONUCU / SİGORTACININ SADECE SÖZLEŞMEDE ÖNGÖRÜLEN RİSK VEYA RİSKLERDEN SORUMLU OLMASI ESASI	51
C. UMUMİYET ESASININ SÖZLEŞME İLE KABUL EDİLEBİLMESİ İMKÂNI / ALL RİSK SİGORTA	52
D. AKSİNE SÖZLEŞME HÜKMÜ OLMADIKÇA SİGORTA TEMİNATI DIŞINDA KABUL EDİLEN DİĞER RİSKLER.....	53
1. Henüz Sigortacının Sorumluluğu Başlamadan Doğan Riskler ...	53
a) Eşya Taşıma İşlerine İlişkin Sigortalar Dışındaki Zarar Sigortalarında Sigortacının Sorumluluğunun Başladığı An	53
b) Eşya Taşıma İşlerine İlişkin Zarar Sigortalarında Sigortacının Sorumluluğunun Başladığı An	53
2. Sigorta Sözleşmesi Akdedilmeden Önce Doğmuş Riskler	54
a) Kural	54
b) Geçmişe Etkili Sigorta Sözleşmesi	54
aa) Riskin Gerçekleştiğini veya Gerçekleşmesi İmkânının Kalmadığını Hem Sigortacı; Hem de Sigorta Ettiren ve Sigortalı Bilmiyorsa / “Geçmişe Etkili Sigorta”nın Geçerlik Şartı	56
bb) Riskin Gerçekleştiğini veya Gerçekleşmesi İmkânının Kalmadığını Sigorta Ettiren ve / veya Sigortadan Haberdar Olan Sigortalı Biliyor, Sigortacı Bilmiyorsa	56
cc) Riskin Gerçekleştiğini veya Gerçekleşmesi İmkânının Kalmadığını Sigortacı Biliyor, Sigorta Ettiren ve Sigortalı Bilmiyorsa	56
dd) Riskin Gerçekleştiğini veya Gerçekleşmesi İmkânının Kalmadığını Hem Sigortacı; Hem de Sigorta Ettiren veya Sigortalı Biliyorsa	56
3. Sigorta Teminatı Kapsamına Giren Risklerin Gerçekleşmesinde Ayıbın Rol Oynamış Olması Halinde Sigortacının Sorumlu Olup Olmayacağı Meselesi.....	57
IV. GERÇEKLEŞEN RİSKİN NEDEN OLDUĞU DOLAYLI (TAKİP EDEN) ZARARLARIN SİGORTA TEMİNATI KAPSAMINA GİRİP GİRMEYECEĞİ MESELESİ	57

V. RİSKİN SİGORTA ETTİRENİN VE / VEYA SİGORTALININ YAHUT BUNLARIN FİİLLERİNDEN SORUMLU OLDUĞU KİŞİLERİN KUSURU İLE MEYDANA GELMİŞ OLMASININ ETKİSİ	58
A. SİGORTA ETTİRENİN VEYA SİGORTALININ ŞAHSİ KUSURU	58
1. Kasıt Halinde	58
2. Kasıt Dışındaki Kusur Hallerinde	58
B. SİGORTA ETTİRENİN VEYA SİGORTALININ FİİLLERİNDEN SORUMLU OLDUĞU KİŞİLERİN KUSURU	58
C. SİGORTA ETTİRENİN VE / VEYA SİGORTALININ BİR TÜZEL KİŞİ OLMASI HALİNDE HANGİ KUSURLU DAVRANIŞLARIN «ŞAHSİ KUSUR» OLARAK TÜZEL KİŞİYE İZAFE EDİLEBİLECEĞİ MESELESİ	58

İKİNCİ KISIM AKTİF SİGORTALARI

BİRİNCİ AYRIM MAL SİGORTASI

§ 1. SİGORTANIN KONUSU	60
§ 2. MAL SİGORTASI YAPTIRABİLECEK OLAN KİŞİLER	60
I. MALİK TARAFINDAN YAPTIRILAN MAL SİGORTALARI.....	60
II. BORÇLU OLAN MALİKİN ADI VEYA REHİNLİ ALACAKLILARI TARAFINDAN YAPTIRILAN MAL SİGORTALARI / ALACAĞIN TEMİNATI OLAN VEYA TEMİNATI OLARAK GÖRÜLEN ŞEYLERİN SİGORTASI	60
III. MALIN MUHAFAZASINDAN DOLAYI MALİKE KARŞI SORUMLU OLAN KİŞİLER TARAFINDAN YAPTIRILAN MAL SİGORTALARI	62
IV. MALIN MEVCUDİYETİNİ KORUMASINDA MENFAATİ OLAN KİŞİLER TARAFINDAN YAPTIRILAN MAL SİGORTALARI	62
V. MENFAAT SAHİBİNİN DEĞİŞMESİNE TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLAR	63
§ 3. BİRDEN ZİYADE MALIN SİGORTALANMASI	63
I. MAL TOPLULUĞU SİGORTASI / GRUP MAL SİGORTASI.....	63
II. SİGORTATEMİNATININ MAL TOPLULUĞUNA DAHİL HER PARÇAYI KAPSAMASI ESASI	64
III. MAL TOPLULUĞUNDAKİ DEĞİŞİKLİKLERİN SİGORTA SÖZLEŞMESİNE ETKİSİ	64
§ 4. ÜZERİNDE BİRDEN ZİYADE KİŞİNİN MENFAATİ BULUNAN MALLARIN SİGORTASI / MÜŞTEREK MENFAATLERİN SİGORTASI	65
§ 5. MAL SİGORTALARINDA SİGORTA TAZMİNATININ SINIRLI AYNÎ HAK SAHİPLERİ BAKIMINDAN KAİM (İKAME OLUNAN) DEĞERE (SÜRROGATA) DÖNÜŞMESİ ESASI	65

I. KAİM DEĞER (SÜRROGAT KAVRAMI)	65
II. SİGORTA TAZMİNATININ SİGORTALANAN MAL ÜZERİNDEKİ SINIRLI AYNÎ HAKLAR BAKIMINDAN KAİM DEĞER SAYILMASININ VE BU YÜZDEN SİGORTACIYA TAHMİL OLUNAN YÜKÜMLÜLÜKLERİN DOĞUMUNUN TABİ OLDUĞU ŞARTLAR	66
A. AKSİ YÖNDE BİR KANUN HÜKMÜNÜN MEVCUT OLMAMASI	
B. SİGORTACININ SINIRLI AYNÎ HAKKIN MEVCUDİYETİNİ BİLİYOR OLMASI.....	66
1. Sigortacının Sigortalanan Mal Üzerindeki Sınırlı Aynî Hakkı Biliyor Olmasının Bildirim Yolu İle Sağlanması	66
2. Bildirimin Geremediği Haller	66
a) Sigortacının Sınırlı Aynî Hakkın Mevcut Olduğunu Zaten Biliyor Olması	66
b) Sınırlı Aynî Hakkın Tescil Yolu İle Alenileşmiş Bir Hak Olması.....	67
III. SINIRLI AYNÎ HAKKI BİLEN VEYA BİLDİĞİ VARSAYILAN SİGORTACININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ	67
A. SINIRLI AYNÎ HAK SAHİBİNİN İZİNİNİ ALMADAN SİGORTALI MALİKE SİGORTA TAZMİNATINI ÖDEMEMEK	67
1. Kural	67
2. İstisna / Sigorta Tazminatının Sigortalı Malike Malın Tamiri veya Eski Haline Getirilmesi Amacıyla Ödenebilmesi İmkânı	68
B. TALEP VAKİ OLDUĞUNDA SINIRLI AYNÎ HAK SAHİBİNE SİGORTA HİMAYESİ VE SİGORTA BEDELİ HAKKINDA BİLGİ VERMEK	68
C. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN AKİBETİNİ VE SİGORTA HİMAYESİNİN KAPSAMINI ETKİLEYEBİLECEK BAZI ÖNEMLİ GELİŞMELERİ SINIRLI AYNÎ HAK SAHİBİNE BİLDİRMEK.....	68
1. Sigortacının Sınırlı Aynî Hak Sahibine Bildirmek Zorunda Olduğu Gelişmeler.....	68
a) Sigorta Ettirenin Prim Ödeme Borcunu İfada Temerrüde Düşmüş ve Sigorta Ettirene Prim Farkı İstemi İle İhbarda Bulunmuş Olması.....	68
b) Sözleşmenin Fesih veya Cayma yahut Diğer Bir Sebep Süresinden Önce Sona Ermiş veya Sona Erecek Olması	69
aa) Bildirilecek Sona Erme Sebeplerinin Fesih ve Cayma İle Sınırlı Olup Olmadığı Meselesi	69
bb) Bildirim Süresi.....	69
aaa) Sözleşmeyi Fesheden veya Sözleşmeden Cayan Sigortacı İse	69
bbb) Sözleşmeyi Fesheden veya Sözleşmeden Cayan Sigorta Ettiren İse	69

cc) Sözleşme Diğer Bir Sebebe Binaen Sona Ermişse ...	70
cc) Sözleşmenin Fesih veya Cayma Yolu İle yahut Diğer Bir Sebebe Binaen Sahibine Bildirilmesine Terettüp Eden Hüküm ve Sonuçlar	70
aaa) Sözleşmenin Sınırlı Aynî Hak Sahibi Bakımından Geçici Süre ile Yürürlüğünün (Geçerliğinin) Devam Etmesi Esası.....	70
aaaa) Devam Süresi	70
bbbb) Geçici Devam Süresinin Akıbeti	70
aaaaa) Sınırlı Aynî Hak Sahibi Sözleşmeyi Devam Ettireceğini Bildirmemişse	70
bbbbb) Sınırlı Aynî Hak Sahibi Sözleşmeyi Devam Ettireceğini Bildirmişse.....	71
bbb) Sona Ermesi Gereken Sigorta Sözleşmesi Sona Ermediği İçin Sınırlı Aynî Hak Sahibine Sigorta Tazminatı Ödemek Zorunda Kalan Sigortacının Hukukî Durumu.....	71
aaaa) Risk Geçici Yürürlük Süresi İçinde Gerçekleşmişse.....	71
bbbb) Risk Sigorta Sözleşmesine Sınırlı Aynî Hak Sahibi Tarafından Devam Olunan Süre İçinde Gerçekleşmişse.....	72
2. Sınırlı Aynî Hakkını Sigortacıya Bildirmiş Hak Sahiplerine Yapılacak Bildirim Adresinin Tespiti.....	72
§ 6. SİGORTALI MALIN HACZİNDE CARİ OLAN ESASLAR.....	72
I. İCRA MEMURUNUN HACZEDİLEN MALLARIN SİGORTALI OLMADIĞINI ARAŞTIRMA VAZİFESİ	72
II. İCRA MEMURUNUN HACZEDİLEN MALLARI SİGORTALAYAN SİGORTACIYA İHTAREN YAPACAĞI BİLDİRİM	72
III. SİGORTACININ SİGORTA TAZMİNATINI KİME ÖDEYECEĞİ MESELESİ	72

İKİNCİ AYRIM

ALACAK HAKLARININ SİGORTASI / ALACAK (KREDİ) SİGORTASI

§ 1. GENİŞ ANLAMDA ALACAK SİGORTASI - DAR ANLAMDA ALACAK SİGORTASI AYRIMI	74
§ 2. KREDİ SİGORTALARI	74
§ 3. ALACAK SİGORTASINA BENZER ÖZEL SİGORTA UYGULAMALARI	75
I. BORÇ ÖDEME SİGORTASI	75
II. KEFALET SİGORTASI.....	75
A. DAYANDIĞI HUKUKÎ ESASLAR	75

B. KEFALET SİGORTASI TATBİKATININ SİGORTA MÜESESSESİ BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	76
III. BİNA TAMAMLAMA SİGORTASI	77
§ 4. TASARRUF MEVDUATININ VE KATILIM FONLARININ SİGORTASI	77
I. «TASARRUF MEVDUATI» VE «KATILIM FONU» KAVRAMLARI	77
A. TASARRUF MEVDUATI KAVRAMI	77
B. KATILIM FONU KAVRAMI.....	77
II. TASARRUF MEVDUATI VE SİGORTA FONU	78
III. TASARRUF MEVDUATI VE KATILIM FONLARI SİGORTASININ TABİ OLDUĞU HUKUKİ ESASLAR	78
A. TASARRUF MEVDUATININ VE KATILIM FONLARININ SİGORTASI BAŞKASI HESABINA BORÇLUNUN ACZİ RİZİKOSUNA KARŞI YAPILAN BİR ZORUNLU ALACAK SİGORTASI TÜRÜDÜR.....	78
B. TASARRUF MEVDUATI VE KATILIM FONLARINDA BULUNAN PARANIN SADECE BİR KISMI İÇİN SİGORTA HİMAYESİ MEVCUTTUR.....	79
C. FAALİYET İZİNİ KALDIRILAN BANKALARDAKİ HESAPLAR SİGORTA ETTİRİLMEMİŞ OLSA BİLE TASARRUF VE MEVDUAT SİGORTA FONU HESAP SAHİPLERİNE SİGORTA HİMAYESİ VERİLMESİ GEREKEN KISIM İÇİN ÖDEME YAPAR.....	80
D. MEVDUAT HESABI VEYA KATILIM FONU HESABI TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU NEZDİNDE SİGORTA ETTİRİLEMEYECEK KİŞİLER	80
E. «KATILMA HESABINA» YATIRILAN PARALAR İÇİN DE SİGORTA HİMAYESİ VERİLMESİNE GEREK OLUP OLMADIĞI MESELESİ	81

ÜÇÜNCÜ AYRIM

MALVARLIĞINA GİRMESİ İHTİMAL DAHİLİNDE OLAN DEĞERLERİN SİGORTASI / KAZANÇ (KÂR) SİGORTASI

§ 1. SİGORTANIN KONUSU	81
§ 2. KAZANÇ (KÂR) SİGORTASININ TABİ OLDUĞU HUKUKİ ESASLAR	82

DÖRDÜNCÜ AYRIM

SİGORTA TAZMİNATININ TAYİNİNDE NAZARA ALINAN HUSUSLAR

§ 1. SİGORTA BEDELİ	85
§ 2. SİGORTA DEĞERİ	85
I. SİGORTA DEĞERİNİN OBJEKTİF OLARAK TESPİT OLUNAN “GERÇEK DEĞER” OLMASI ZORUNLULUĞU	85
II. “GERÇEK DEĞER” ESASININ İSTİSNASI / TAKSELİ SİGORTA	86
A. TAKSE İŞLEMİ VE ONA BAĞLANMIŞ HUKUKİ SONUÇ	86
B. SİGORTACININ TAKSE BEDELİNE İTİRAZ EDEBİLME İMKÂNI	87

1. Sigortacıya Takse Bedeline İtiraz Edebilme İmkânını Bahşeden Sebep / Takse Bedelinin Fahiş Olması	87
2. Takse Bedelinin Esaslı Surette Fahiş Olduğu İddiasına Dayanan Sigortacının Tenkis Talebini İleri Sürme İmkânı Sınırlandırılmalı mıdır?	87
§ 3. SİGORTA ZARARI	88
I. SİGORTA ZARARININ BELİRLENMESİ BAKIMINDAN CARİ OLAN ESASLAR	88
II. SİGORTA EKSPERLİĞİ	88
A. SİGORTA EKSPERLERİNİN GÖREVİ	88
B. SİGORTA EKSPERLİĞİ YAPABİLECEK OLAN KİŞİLER	89
C. SİGORTA EKSPERİNİN SEÇİLMESİ	91
1. Motorlu Araç Sigortası Dışındaki Sigortalarda	91
2. Motorlu Araç Sigortalarda	92
a) Hakem Ekspertiz Uygulaması	92
b) Hakem Ekspertiz İncelemesi Öncesindeki Aşama	92
aa) İlk Ekspertiz Seçimi	92
aaa) Sigortacının Seçim Yetkisi	92
bbb) Sigortalının, Sigorta Ettirenin veya Sigortadan Faydalanan Kişinin Seçim Yetkisi	92
bb) İlk Ekspertiz Raporuna İtiraz Yetkisi	92
c) Hakem Ekspertiz İncelemesi	93
D. SİGORTA EKSPERLERİNE ÖDENECEK OLAN ÜCRET İLE İLGİLİ ESASLAR	93
1. Konunun Düzenlenme Şekli	93
2. Motorlu Araç Sigortalarda Ekspertiz Ücreti İle İlgili Esaslar	93
a) Serbesti Esası ve Sınırı	93
b) Ekspertiz Ücretini Kimin Ödeyeceği Meselesi	94
E. SİGORTA EKSPERLERİNİN SIR SAKLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	94
F. SİGORTA EKSPERLERİNİN TARAFSIZ DAVRANMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	94
G. SİGORTA EKSPERLERİNİN DÜZENLEDİĞİ RAPORUN NİTELİĞİ	94
III. HAKEMBİLİRKİŞİLİK MÜESSESESİ	95

BEŞİNCİ AYRIM
SİGORTA BEDELİ İLE SİGORTA DEĞERİ ARASINDAKİ EŞİTLİĞİN
(DENKLİĞİN) BOZULMASI

§ 1. SİGORTA BEDELİNİN SİGORTA DEĞERİNDEN AZ OLMASI / MENFAAT DEĞERİNİN ALTINDA OLAN SİGORTA / EKSİK SİGORTA	97
I. TERMİNOLOJİ	97
II. EKSİK SİGORTAYI ORTAYA ÇIKARAN SEBEPLER	97

A. BİLİNÇLİ OLARAK SİGORTA BEDELİNİN SİGORTA DEĞERİNİN ALTINDA BELİRLENMESİ.....	97
B. SİGORTA BEDELİNİN SONRADAN TARAFLARIN İRADESİ DIŞINDA SİGORTA DEĞERİNİN ALTINA DÜŞMESİ	98
III. EKSİK SİGORTAYA TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLAR	98
A. KISMÎ HASAR HALİNDE SİGORTA TAZMİNATININ SİGORTA BEDELİ İLE SİGORTA DEĞERİ ARASINDAKİ NİSBETE GÖRE BELİRLENMESİ ESASI	98
B. İLK RİZİKO SİGORTASI	99
Ş 2. SİGORTA BEDELİNİN SİGORTA DEĞERİNDEN FAZLA OLMASI / AŞKIN SİGORTA	100
I. TANIMI.....	100
II. AŞKIN SİGORTAYA TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLAR	100
A. AŞKIN SİGORTAYA SİGORTA ETTİRENİN HAKSIZ FAYDA SAĞLAMAK NİYETİ SEBEP OLMUŞSA	100
B. SİGORTA ETTİRENİN HAKSIZ FAYDA SAĞLAMAK NİYETİ OLMASIZIN AŞKIN SİGORTAORTAYA ÇIKMIŞSA	100
1. Sadece Aşan Kısımın Batıl (Geçersiz) Olması Esası.....	100
2. Aşkın Sigorta Sebebiyle Sigorta Bedelinin Batıl Sayılan Kısımının İndirilmesinin Sigorta Ettirenin Prim Borcuna Etkisi	101
3. Aşkın Sigorta Sebebiyle Tarafı Olduğu Sözleşme Kısmen Geçersiz Hale Gelen Sigortacının Bu Yüzden Uğradığı Zararların Tazminini Talep Edip Edemeyeceği Meselesi	102
Ş 3. SÖZLEŞME SÜRESİ İÇİNDE YAPILAN KISMÎ TAZMİNAT ÖDEMELERİNİN SİGORTA BEDELİNDEN DÜŞÜLMEMEYECİĞİNİN KARARLAŞTIRILMIŞ OLMASI.....	103

ALTINCI AYRIM

AŞKIN SİGORTANIN AYNI MENFAAT HAKKINDA YAPILAN BİRDEN FAZLA SİGORTA SÖZLEŞMESİYLE ORTAYA ÇIKMASI (BİRDEN ÇOK SİGORTA)

Ş 1. TÜRK TİCARET KANUNU'NUN BİRDEN ÇOK SİGORTA HAKKINDA SEVKEDİLMİŞ HÜKÜMLERİNE GENEL BİR BAKIŞ.....	104
Ş 2. ZARAR SİGORTALARINDA BİRDEN ÇOK SİGORTA SEBEBİYLE AŞKIN SİGORTANIN ORTAYA ÇIKMASINA TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLARIN TAYİNİNDE CARİ OLAN SİSTEMLER.....	106
I. TARİH İTİBARIYLA ÖNCEDEN YAPILAN SİGORTAYI TERCİH EDEN SİSTEM	106
II. ORANTILI SORUMLULUK SİSTEMİ	106
III. MÜTESELSİL SORUMLULUK SİSTEMİ	106

§ 3. TÜRK TİCARET KANUNU'NDA DÜZENLENEN BİRDEN ÇOK SİGORTA HALLERİ	107
I. MÜŞTEREK SİGORTA	107
A. TANIMI	107
B. ÖZELLİKLERİ	108
1. Müşterek Sigortada Aynı Menfaat Hakkında Değişik Sigortacılarla Birden Çok Sigorta Sözleşmesi Yapılır	108
a) Birden Fazla Sigorta Sözleşmesinin Yapılmış Olması	108
b) Birden Fazla Sözleşmenin Aynı Menfaat Hakkında Akdedilmiş Olması	109
2. Müşterek Sigortayı Ortaya Çıkaran Sözleşmeler Aynı Rizikolara Karşı Aynı Anda Sigorta Himayesi Bahşeder	110
a) Rizikonun Aynı Olması	110
b) Sigorta Sözleşmelerinin Aynı Anda Sigorta Himayesi Bahşetmesi	110
3. Müşterek Sigortayı Ortaya Çıkaran Sözleşmeler «Aynı Zamanda» Yapılır	111
C. MÜŞTEREK SİGORTANIN ORTAYA ÇIKMASI BAKIMINDAN SİGORTA SÖZLEŞMELERİNİ AKDEDEDEN KİŞİNİN DE AYNI KİŞİ OLMASININ GEREKİP GEREKMEDİĞİ MESELESİ	112
D. TÜRLERİ	113
1. Bilinçli Müşterek Sigorta	113
a) Sadece Sigorta Ettirenin Bildiği Müşterek Sigorta	113
b) Sigorta Ettiren İle Sigortacıların Bildiği Müşterek Sigorta / Gerçek Anlamda Müşterek Sigorta	114
aa) Özellikleri	114
bb) Birlikte Sigortadan Ayırte edilmesi	118
2. Bilinçli Olmayan (Tesadüfi) Müşterek Sigorta	122
E. MÜŞTEREK SİGORTA DOLAYISIYLA AŞKIN SİGORTANIN ORTAYA ÇIKMASINA TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLAR	123
II. ÇİFTE SİGORTA	124
A. TANIMI VE ORTAYA ÇIKMASI İÇİN MEVCUDİYETİ GEREKEN ŞARTLAR	124
1. Bir Menfaatin Değerinin Tamamının Sigorta Ettirilmiş Olması	125
2. Değerinin Tamamı Sigortalanmış Menfaatin Sonradan Aynı Rizikolara Karşı Aynı Süre İçin Sigorta Ettirilmiş Olması	125
B. ÇİFTE SİGORTA HALİNİN ORTAYA ÇIKMASINA TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLAR	127
1. Çifte Sigorta Yasağı ve Müeyyidesi	127
2. Çifte Sigorta Yasağının İstisnaları	128
a) Önceki ve Sonraki Sigortacıların Duruma Muvafakat Etmesi	128

b) Sigorta Ettirenin Önceki Sigortadan Doğan Haklarını Sonraki Sigortacıya Devir veya Bu Haklarından Feragat Etmesi	129
aa) Devrin veya Feragatın Konusunu Oluşturan Şey	129
bb) Devri Yapacak ve Feragatta Bulunacak Olan Kişi	129
aaa) Önceki ve Sonraki Sigortaların Sigorta Ettirenleri İle Sigortalısının Aynı Kişi Olması İhtimali.....	130
bbb) Önceki ve Sonraki Sigortaların Sigorta Ettirenlerinin Farklı Kişiler Olması İhtimali	130
ccc) Önceki Sigortanın Sigorta Ettireni ile Sigortalısının Aynı Kişi; Sonraki Sigortanın Sigorta Ettireni İle Sigortalısının İse Farklı Kişiler Olması İhtimali	130
ddd) Önceki Sigortanın Sigorta Ettireni ile Sigortalısının Farklı Kişiler; Sonraki Sigortanın Sigorta Ettireni İle Sigortalısının İse Aynı Kişi Olması İhtimali	131
cc) Devir veya Feragat Beyanının Şekli.....	131
dd) Önceki Sigortadan Doğan Hakların Sonraki Sigortacıya Devredilmesinin Sonucu	131
ee) Önceki Sigortadan Doğan Haklardan Feragat Edilmesinin Sonucu.....	132
aaa) Önceki Sigortacı Tarafı Olduğu Sözleşmeden Doğan Her Türlü Akdî Vecibeden Kurtulur	132
bbb) Feragatın Önceki Sigortacının Kabulüne Bağlı Olup Olmadığı Meselesi	132
c) Sonraki Sigortacının Sadece Önceki Sigortacının Sorumlu Olmadığı Zararları Tazmin Edeceğinin Kararlaştırılması	133
aa) Sonraki Sigortacının Önceki Sigortacının Ödemediği Tazminattan Sorumlu Olacağıın Kararlaştırılmasının Etkisi	133
bb) «Önceki Sigortacının Ödemediği Tazminat» İbaresine Atfedilmesi Gereken Anlam.....	133
cc) Sonraki Sigortaya İlişkin Sözleşmenin Onu Yapan Sigortacının Önceki Sigortacının Sorumlu Olmadığı Tazminattan Sorumlu Olacağıın Kararlaştırılması Suretiyle Geçerli Hale Getirilmesinin Tabi Olduğu Şekil	134
C. DEĞİŞİK TARİHLERDE AKDOLUNAN SİGORTA SÖZLEŞMELERİNİN AŞKIN SİGORTAYA SONRADAN SEBEBİYET VERMESİ İHTİMALİ.....	134
III. KISMÎ SİGORTA	136
A. KISMÎ SİGORTANIN ORTAYA ÇIKMASININ ŞARTI	136
B. TÜRK TİCARET KANUNU'NDA KISMÎ SİGORTANIN DÜZENLENMESİNİN SEBEBİ	137
C. KISMÎ SİGORTAYI ORTAYA ÇIKARAN SİGORTA SÖZLEŞMELERİNİN GEÇERLİĞİNİN TAYİNİNDE CARİ OLAN ESAS	137

D. TÜRK TİCARET KANUNU'NUN 1467'NCİ MADDESİ İLE 1468'İNCİ MADDESİ ARASINDAKİ İRTİBAT	138
1. Müşterek Özellikleri / Tarih İtibarıyla Önceden Yapılan Sigortanın Tercih Edilmesi	138
2. 1468'inci Madde Uyarınca Kısmen Geçersiz Sayılan Sözleşmelerin 1467'nci Maddede Bahşedilen İmkânlardan İstifade Suretiyle Geçerlik Kazanması	138

ÜÇÜNCÜ KISIM PASİF SİGORTALARI

BİRİNCİ AYRIM PASİF SİGORTALARININ TASNİFİ (140)

İKİNCİ AYRIM BORÇ SİGORTASI / SORUMLULUK SİGORTASI

§ 1. SİGORTANIN KONUSU VE TERMİNOLOJİ	140
§ 2. TÜRLERİ	140
I. AKDÎ BORÇLARIN SİGORTASI	141
A. SİGORTALANABİLECEK AKDÎ BORÇLAR	141
B. REASÜRANS (TEKRAR) SİGORTA	141
II. KANUNÎ BORÇLARIN SİGORTASI	142
§ 3. SORUMLULUK (BORÇ) SİGORTASI İLE SORUMLULUK HUKUKU ARASINDAKİ İLİŞKİ	142
§ 4. SORUMLULUK SİGORTASININ SADECE SÖZLEŞMEDE ÖNGÖRÜLEN OLAYLARIN NETİCESİ OLAN ZARARLARA İLİŞKİN SORUMLULUK İÇİN TEMİNAT BAŞŞETMESİ ESASI	143
A. SİGORTA TEMİNATININ SADECE SÖZLEŞMEDE ÖNGÖRÜLEN OLAYLARIN NETİCESİ OLAN ZARARLARA İLİŞKİN SORUMLULUK İLE SINIRLI OLDUĐUN ÖNGÖRÜLMESİNİN SEBEBİ	143
B. ESASIN BERTARAF EDİLMESİ İMKÂNI	144
§ 5. SORUMLULUK SİGORTASI İLE HİMAYE ALTINA ALINAMAYACAK OLAN OLAYLAR	144
§ 6. PARA CEZALARI İLE MEDENÎ CEZALARDAN DOĞAN SORUMLULUĞUN SİGORTA HİMAYESİ ALTINA ALINIP ALINAMAYACAĐI MESELESİ	146
§ 7. SORUMLULUĞU DOĞURAN OLAYIN NE ZAMAN GERÇEKLEŞMESİ GEREKTİĞİ MESELESİ	147

I. GEÇMİŞE VE / VEYA GELECEĞE DE ETKİLİ OLARAK SİGORTA HİMAYESİ BAHŞEDEN SORUMLULUK SİGORTALARINA DUYULAN İHTİYAÇ VE BU İHTİYACI KARŞILAMAYA MATÛF OLARAK GELİŞTİRİLMİŞ POLİÇE TÜRLERİ.....	147
II. TÜRK TİCARET KANUNU'NUNDA BENİMSENEN ÇÖZÜM	148
A. KANUNİ KURAL : SORUMLULUĞU DOĞURAN OLAYIN SÖZLEŞME SÜRESİ İÇİNDE GERÇEKLEŞMİŞ OLMASI ŞARTINA BAĞLI OLARAK GELECEĞE ETKİLİ SİGORTA.....	148
B. AKDİ İSTİSNA : SÖZLEŞME AKDEDİLMEDEN ÖNCE MEYDANA GELEN OLAYLARDAN DOĞAN SORUMLULUĞUN DA SİGORTA TEMİNATINA DAHİL EDİLMESİ İMKÂNI	149
§ 8. SİGORTA TEMİNATININ MİKTAR İTİBARIYLA SINIRI / SİGORTA BEDELİNİN FONKSİYONU VE SİGORTA BEDELİNİ AŞAN ÖDEMELER	149
I. SİGORTA BEDELİ İLE SINIRLI OLARAK TAZMİNAT ÖDENMESİ ESASI .	149
II. SİGORTA BEDELİNİ AŞAN ÖDEMELER	151
A. SİGORTA BEDELİNİ AŞAN SAVUNMA GİDERLERİNİN ÖDENMESİ ...	151
B. DİĞER SEBEPLER	151
§ 9. GRUP SORUMLULUK SİGORTASI / İŞLETME SORUMLULUK SİGORTASI	151
§ 10. SORUMLULUĞU DOĞURAN OLAYIN VE BU OLAYA İLİŞKİN TAZMİNAT TALEPLERİNİN BİLDİRİLMESİ ZORUNLULUĞU	152
I. TERMİNOLOJİ	152
II. BİLDİRİM SÜRESİ	152
A. SORUMLULUĞU DOĞURAN OLAY BAKIMINDAN	152
B. TAZMİNAT TALEBİ BAKIMINDAN	152
III. BİLDİRİM KÜLFETİNİN İHLÂLİ	153
§ 11. TAZMİNAT TALEBİNE KARŞI SAVUNMA	153
I. SİGORTACININ HUKUKÎ YARDIMDA BULUNMA YETKİSİ	153
II. SAVUNMA HAKKININ BİZZAT SİGORTALI TARAFINDAN KULLANILMASI.....	153
A. SAVUNMA HAKKININ KULLANILMASINI SİGORTALISINA BIRAKMIŞ SİGORTACININ HUKUKÎ DURUMU	153
B. SİGORTALININ SAVUNMA HAKKINI KULLANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	154
1. Sigortalının Savunmasını Gerektiği Gibi Yapma Yükümlülüğü .	154
2. Sigortalının Yapacağı Sulh Sözleşmesinin Sigortacıya Karşı da Hüküm İfade Etmesinin Şartı	155
§ 12. DOĞRUDAN BAŞVURU (DAVA) HAKKI	155
I. MAHİYETİ VE ÖZELLİKLERİ.....	155
II. SİGORTACININ ZARAR GÖRENDEN BİLGİ VE BELGE İSTEME YETKİSİ	156
§ 13. SİGORTA TAZMİNATININ KİME ÖDENECEĞİ MESELESİ.....	156

§ 14. HALEFİYET.....	157
§ 15. SORUMLULUK SİGORTALARINDA SİGORTA TAZMİNATI ALACAĞININ (BORCUNUN) NE ZAMAN MUACCEL OLACAĞI MESELESİ ..	158
§ 16. SORUMLULUK SİGORTALARINDA SİGORTA TAZMİNATI ALACAĞININ (BORCUNUN) TABİ OLDUĞU ZAMANAŞIMI SÜRESİ.....	159
I. KISA VE UZUN ZAMANAŞIMI SÜRESİ UYGULAMASI	159
II. 2 YILLIK KISA ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN NE ZAMAN İŞLEMEYE BAŞLAYACAĞI MESELESİ	160
III. 10 YILLIK UZUN ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN NE ZAMAN İŞLEMEYE BAŞLAYACAĞI MESELESİ	160
§ 17. ZORUNLU SORUMLULUK SİGORTALARI HAKKINDA ÖNGÖRÜLMÜŞ ÖZEL ESASLAR	161
I. SÖZLEŞME YAPMA ZORUNLULUĞU	161
II. SİGORTALIYA KARŞI İFA BORCUNDAN KURTARAN SEBEPLERİN ZARAR GÖRENE KARŞI İLERİ SÜRÜLEMESİ	161
III. SİGORTA İLİŞKİSİNİN SONA ERMESİNİN ZARAR GÖRENE KARŞI DA SONA ERME ANINDAN İTİBAREN İLERİ SÜRÜLEMESİ	161
IV. ZARARIN SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINCA KARŞILANMASI HALİNDE SİGORTACININ SORUMLULUKTAN KURTULABİLMESİ	161
§ 18. SORUMLULUK SİGORTALARINA UYGULANACAĞI AYRICA ÖNGÖRÜLEN HÜKÜMLER	161

ÜÇÜNCÜ AYRIM
ZORUNLU MASRAFLARIN SİGORTASI
(162)

DÖRDÜNCÜ AYRIM
PASİF SİGORTALARINDA
SİGORTA TAZMİNATININ TAYİNİNDE NAZARA ALINAN HUSUSLAR
(163-164)

DÖRDÜNCÜ KISIM
YENİ DEĞER SİGORTASI

§ 1. YARATTIĞI FARKLILIK	165
§ 2. HUKUKİ MAHİYETİ	165
I. YENİ DEĞER SİGORTASINI BİR MEBLAĞ SİGORTASI TÜRÜ OLARAK AÇIKLAYAN GÖRÜŞ	165
II. YENİ DEĞER SİGORTASINI MALDAKİ DEĞER KAYIPLARI İÇİN AYRICA TEMİNAT BAŞŞEDEN BİR EK SİGORTA İLE BİRLİKTE YAPILAN MAL SİGORTASI OLARAK AÇIKLAYAN GÖRÜŞ	166

III. YENİ DEĞER SİGORTASINI İKİ AYRI RİSK İÇİN TEMİNAT VERİLEN BİR KOMBİNE ZARAR SİGORTASI OLARAK AÇIKLAYAN GÖRÜŞ	167
IV. YENİ DEĞER SİGORTASININ TABİ OLDUĞU HUKUKİ ESASLAR	168
§ 3. YENİ DEĞER SİGORTASINA KONU OLABİLECEK MALLARIN SINIRLANDIRILMASI GEREĞİ	169
§ 4. YENİ DEĞER SİGORTALARINDA SUIİSTİMALLERİN ÖNLENMESİNE YÖNELİK ÖNERİLER	170
I. SİGORTALIYA MALİ ESKİ HALE GETİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN TAHMİL EDİLMESİ	170
II. MALIN SATIŞININ YASAKLANMASI	170
III. SİGORTA ZARARININ BELLİ BİR KISMININ SİGORTALI ÜZERİNDE BIRAKILMASI	170

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM CAN SİGORTALARI

BİRİNCİ KISIM HAYAT SİGORTASI

§ 1. KONUSU	173
§ 2. TÜRLERİ	173
§ 3. HAYAT SİGORTASI SÖZLEŞMESİ YAPAN KİŞİNİN HAYATI SİGORTALANAN KİŞİ İLE SİGORTADAN İSTİFADE EDECEK OLAN KİŞİDEN AYIRTEDİLMESİ	175
I. «SİGORTA ETTİREN», «SİGORTALI» VE «LEHDAR» KAVRAMLARI	175
A. SİGORTA ETTİREN	175
B. SİGORTALI	175
C. LEHDAR	175
II. HAYAT SİGORTASINDA «SİGORTA ETTİREN» VE «LEHDAR» OLABİLECEK KİŞİLER	176
§ 4. HAYAT SİGORTALARINDA MENFAAT	176
I. HEM MANEVÎ; HEM DE MADDÎ MENFAATLERİN SİGORTALANABİLMESİ İMKÂNI	176
II. MENFAATİN SONRADAN ORTADAN KALKMASININ SONUCU	177
III. MENFAAT SAHİBİNİN KİM OLMASI GEREKTİĞİ MESELESİ	177
A. BİR KİMSENİN KENDİ HAYATINI SİGORTA ETTİRMESİ HALİNDE	177
B. BİR KİMSENİN BAŞKASININ HAYATINI SİGORTA ETTİRMESİ HALİNDE	178
1. Hayat Sigortası Genel Şartlarına Göre	178
2. 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre	179

3. Manevî Menfaatin Bulunduğu Ahvalde Ayrıca Maddî Menfaatin Aranmaması Gereği	179
4. Sadece Maddî Menfaatin Bulunduğu Ahvalde de Başkasının Hayatının Sigorta Ettirilebilmesi İmkânı	180
5. Hayatı Sigortalanan Kişinin Yapılacak Olan veya Yapılan Sözleşme Dolayısıyla Muvafakatının Alınmasının Gerekip Gerekmediği Meselesi.....	181
§ 5. HAYAT SİGORTALARINDA SİGORTA BEDELİ	181
I. TERMİNOLOJİ	181
II. SİGORTA BEDELİNİN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN ESASLAR	182
A. BİR KİMSENİN KENDİ HAYATINI SİGORTA ETTİRMESİ HALİNDE	182
B. BİR KİMSENİN BAŞKASININ HAYATINI SİGORTA ETTİRMESİ HALİNDE	182
1. Sigorta Yaşama İhtimaline Karşı İse	182
2. Sigorta Ölüm İhtimaline Karşı İse	182
a) Sigorta Bedeli Mûtdad Cenaze Masraflarını Aşmıyorsa	182
b) Sigorta Bedeli Mûtdad Cenaze Masraflarını Aşıyorsa	182
III. SİGORTA BEDELİNİN MADDİ MENFAAT DEĞERİNİ AŞMASINA TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLAR	183
A. AŞKIN SİGORTANIN SÖZ KONUSU OLMAMASI ESASI	183
B. SİGORTA BEDELİNİN MENFAAT DEĞERİNİ AŞAN KISMINDAN KİMİN İSTİFADE EDECEĞİ MESELESİ.....	184
IV. SİGORTA BEDELİNİN SÖZLEŞME DEVAM EDERKEN ARTTIRILABİLMESİ İMKÂNİ	184
§ 6. LEHDAR KAVRAMI İLE İLGİLİ ESASLAR	184
I. LEHDARI TAYİN YETKİSİ	184
A. KİME AİT OLDUĞU MESELESİ.....	184
B. SİGORTA ETTİRENİN KENDİ HAYATI ÜZERİNE ÖLÜM İHTİMALİ İÇİN YAPTIĞI HAYAT SİGORTASINDA LEHDARI TAYİN YETKİSİNİ KULLANMASININ MİRASÇILARININ SAKLI PAYLARINI İHLÂL ETMESİNE TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLAR.....	185
C. LEHDARIN TAYİNİ VE LEHDARIN HAKLARININ BELİRLENMESİ İLE İLGİLİ YEDEK HÜKÜM MAHİYETİNDEKİ YORUM KURALLARI	186
1. Sigorta Ettirenin Lehdarı Tayin Yetkisini Kullanmamış Olduğu Hallerde Lehdarın Belirlenmesine İlişkin Yorum Kuralları	186
a) Ölüm İhtimaline Karşı Sigortalarda	186
b) Yaşama İhtimaline Karşı Sigortalarda	186
2. Sigortacıdan Talepte Bulunma ve Tahsil Yetkisinin Kime Ait Olduğuna Dair Yorum Kuralı	186

3. Birden Ziyade Kişinin Lehdar Olarak Atandığı Ölüm İhtimaline Karşı Sigortalarda Payların Belirlenmesine İlişkin Yorum Kuralları.....	187
4. Mirasın Reddi veya Mirastan Vazgeçme Hallerinin Lehdarın Hakkı Üzerindeki Etkisine İlişkin Yorum Kuralı	187
II. SİGORTA ETTİRENİN LEHDARI DEĞİŞTİREBİLME YETKİSİ VE ORTADAN KALKMASI	187
A. SİGORTA ETTİRENİN LEHDARI DEĞİŞTİREBİLME YETKİSİ	187
B. SİGORTA ETTİRENİN LEHDARI DEĞİŞTİREBİLME YETKİSİNİN SONA ERMESİ.....	188
C. SİGORTA ETTİRENİN LEHDARI TAYİN YETKİSİNİN TEKRAR DOĞDUĞU HALLER	188
1. Lehdar Tayini Bakımından Müessir Olan Sebebin Ortadan Kalkması.....	188
2. Lehdarın Hayatı Sigortalanan Kişiden Önce Ölmesi	188
a) Kanun Koyucunun Herhangi Bir Hüküm Sevketmeyi Gerek Görmemesi Yönündeki Tercihi	188
b) Çözüm Önerileri	189
aa) Sigorta Bedelinin Ödenmesi Zamanı Gelmeden Lehdarın Ölmesinin Lehdar Tayini Bakımından Müessir Olan Sebebin Ortadan Kalktığı Bir Hal Olarak Görülmesi.....	189
bb) Sigorta Bedelinin Ödenmesi Zamanı Gelmeden Lehdarın Ölmesinin Lehdarın Talep (İstem) Hakkını Kazanamadığı Hallerden Birisi Olarak Kabul Edilmesi.....	189
III. TAYİN EDİLEN LEHDARIN SİGORTACIYA BİLDİRİLMEMİŞ OLMASINA TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLAR.....	190
IV. LEHDARIN SİGORTA ETTİRENİN YERİNE GEÇMESİ	190
§ 7. GRUP HAYAT SİGORTASI	191
I. TANIMI	191
II. SAĞLADIĞI AVANTAJLAR	191
A. GRUPTA YER ALANLARIN AİDİYET DUYGUSUNU GÜÇLENDİRİR .	191
B. GRUBUN KURUMSAL YAPISINI GÜÇLENDİRİR.....	191
C. ÜCRETTEN ALINAN VERGİ YÜKÜNÜ HAFİFLETİR.....	191
III. LEHDARI TAYİN YETKİSİ	192
IV. GRUPTAN AYRILANLARIN SİGORTASININ DEVAM ETTİRİLEBİLMESİ İMKÂNI.....	192
§ 8. HAYAT SİGORTALARINDA SİGORTACI BAKIMINDAN ÖNEM ARZEDEN BAZI HUSUSLAR.....	192
I. SİGORTALININ YAŞI VE SAĞLIK DURUMU	192
A. SİGORTALININ YAŞI.....	192
B. SİGORTALININ SAĞLIK DURUMU	192

II. ÖLÜM RİZİKOSUNU ARTTIRAN SEBEPLER	193
A. SAVAŞ HALİ	193
B. SİGORTALININ SEYAHAT ETMESİ	194
C. ÖLÜM OLAYININ AIDS VE BENZERİ HASTALIKLARDAN KAYNAKLANMASI.....	194
D. ÖLÜMÜN NÜKLEER, BİYOLOJİK VEYA DİĞER KİMYASAL MADDELERDEN KAYNAKLANMASI.....	195
§ 9. ÖLÜM İHTİMALİNE KARŞI HAYAT SİGORTASINDA ÖLÜM OLAYININ SİGORTALININ İNTİHARINDAN VEYA İNTİHARA TEŞEBBÜS ETMESİNDEN KAYNAKLANMIŞ OLMASINA TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLAR	195
I. SÖZLEŞMENİN YAPILDIĞI TARİHTEN İTİBAREN EN AZ ÜÇ YIL GEÇMİŞSE	195
II. HENÜZ SÖZLEŞMENİN YAPILDIĞI TARİHTEN İTİBAREN ÜÇ YIL GEÇMEMİŞSE.....	195
A. SİGORTALININ İNTİHARININ SEBEBİ ONUN AKLÎ MELEKELERİNDEKİ BİR RAHATSIZLIK İSE	195
B. SİGORTALININ İNTİHARININ SEBEBİ ONUN AKLÎ MELEKELERİNDEKİ BİR RAHATSIZLIK DEĞİLSE	196
§ 10. ÖLÜM İHTİMALİNE KARŞI HAYAT SİGORTASINDA SİGORTALININ ÖLÜMÜNE SİGORTA ETTİRENİN VEYA LEHDARIN FİİLİNİN NEDEN OLMASINA TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLAR	196
I. SİGORTALİYİ LEHDAR ÖLDÜRMÜŞ VEYA LEHDARIN SİGORTALININ ÖLDÜRÜLMESİNDE SUÇ ORTAKLIĞI VARSA.....	196
II. SİGORTALİYİ SİGORTA ETTİREN ÖLDÜRMÜŞ VEYA SİGORTA ETTİRENİN SİGORTALININ ÖLDÜRÜLMESİNDE SUÇ ORTAKLIĞI VARSA.....	197
A. SİGORTA ETTİREN ÖLDÜRME VEYA ÖLDÜRMEYE SUÇ ORTAKLIĞI ETMEK FİİLERİNİ SİGORTA BEDELİNİN ÖDEME BORCUNUN DOĞMASINI SAĞLAMAK AMACIYLA İŞLEMİŞSE	197
B. SİGORTA ETTİREN ÖLDÜRME VEYA ÖLDÜRMEYE SUÇ ORTAKLIĞI ETMEK FİİLERİNİ SİGORTA BEDELİNİN ÖDEME BORCUNUN DOĞMASINI SAĞLAMAK AMACIYLA İŞLEMEMİŞSE	197
§ 11. HAYAT SİGORTASININ PRİM BORCU DA İFA EDİLEREK EN AZ BİR YIL DEVAM ETMİŞ OLMASININ SAĞLADIĞI İMKÂNLAR	198
I. SİGORTADAN AYRILABİLME (SİGORTACIDAN POLİÇEYİ SATIN ALMASINI İSTEYEBİLME) İMKÂNI / POLİÇENİN İŞTİRAI	198
II. SİGORTACIDAN ÖDÜNÇ VERMESİNİ İSTEYEBİLME İMKÂNI	199
III. SİGORTANIN O TARİHE KADAR ÖDENMİŞ PRİMLER ÜZERİNDEN YAPILMIŞ SAYILMASINI (SİGORTANIN PRİM ÖDEMEDEN MUAF	

SİGORTAYA DÖNÜŞMESİNİ) SAĞLAMA İMKÂNI / POLİÇE BEDELİNİN TENZİLİ	199
§ 12. SÖZLEŞME DEVAM EDERKEN SİGORTACININ İFLÂS ETMİŞ OLMASINA TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLAR	200
§ 13. SİGORTACININ YAPTIĞI ÖDEMENİN ÖLÜM OLAYI BAKIMINDAN HUKUKEN SORUMLU OLANLARA KARŞI İLERİ SÜRÜLEBİLECEK HAKLARA ETKİSİ	200
§ 14. TONTİN	201

İKİNCİ KISIM KAZA SİGORTASI

§ 1. KONUSU	202
§ 2. KAZA SİGORTASI SÖZLEŞMESİ YAPAN KİŞİNİN KENDİSİ İÇİN SÖZLEŞME YAPILAN KİŞİ İLE SİGORTADAN İSTİFADE EDECEK OLAN KİŞİDEN AYIRTEDİLMESİ	202
§ 3. KAZA SİGORTASI TEMİNATLARI	203
I. ÖLÜM VE YARALANMA TEMİNATLARI	203
A. ÖLÜM TEMİNATI	203
B. YARALANMA TEMİNATI	203
1. Kalıcı Sakatlıktan Kaynaklanan Daimî Malûliyet Söz Konusu İse	203
2. Geçici Sakatlık veya Malûliyet Söz Konusu İse	203
C. ÖLÜM VE YARALANMA TEMİNATLARININ KİME ÖDENECEĞİ MESELESİ	204
1. Ölüm Teminatına İlişkin Bedelin Ödeneceği Kişi	204
2. Yaralanma Teminatına İlişkin Bedelin Ödeneceği Kişi	204
D. ÖLÜM VE YARALANMA TEMİNATLARININ İÇTİMAI	204
II. ÖLÜM VE YARALANMANIN NEDEN OLDUĞU MASRAFLARA İLİŞKİN TEMİNATLAR	205
A. TEDAVİ MASRAFLARI	205
B. DEF'İN MASRAFLARI	205
§ 4. SİGORTACININ YAPTIĞI ÖDEMENİN KAZADAN HUKUKEN SORUMLU OLANLARA KARŞI İLERİ SÜRÜLEBİLECEK HAKLARA ETKİSİ	206
I. SİGORTACININ YAPTIĞI ÖDEME GERÇEK ZARARIN KARŞILANMASI AMACIYLA YAPILMIŞ OLAN BİR ÖDEME İSE	206
II. SİGORTACININ YAPTIĞI ÖDEME GERÇEK ZARARIN KARŞILANMASI AMACIYLA YAPILMIŞ OLAN BİR ÖDEME DEĞİLSE	206

ÜÇÜNCÜ KISIM SAĞLIK SİGORTASI

§ 1. KANUN'DAKİ SİSTEMATİK HATA.....	207
§ 2. SAĞLIK SİGORTASI BAKIMINDAN SİGORTA ETTİREN VE SİGORTALI TERİMLERİNİN ANLAMLARI	207
§ 3. SAĞLIK SİGORTASI TEMİNATLARI	208
§ 4. SAĞLIK SİGORTASINDA SİGORTA BEDELİ	208
I. TERMİNOLOJİ	208
II. SAĞLIK SİGORTASININ DİLENEN BEDELE BİR VEYA BİRDEN FAZLA SİGORTACI NEZDİNDE YAPTIRILABİLMESİ İMKÂNI	209
§ 5. BEKLEME SÜRESİ	209
§ 6. BİLGİ İSTEME HAKKI	209
§ 7. SİGORTANIN PRİM BORCU DA İFA EDİLEREK EN AZ BİR YIL DEVAM ETMİŞ OLMASININ SAĞLADIĞI İMKÂNLAR.....	210
I. SİGORTADAN AYRILABİLME (SİGORTACIDAN POLİÇEYİ SATIN ALMASINI İSTEYEBİLME) İMKÂNI.....	210
II. SİGORTACIDAN ÖDÜNÇ VERMESİNİ İSTEYEBİLME İMKÂNI	210
III. SİGORTANIN O TARİHE KADAR ÖDENMİŞ PRİMLER ÜZERİNDEN YAPILMIŞ SAYILMASINI (SİGORTANIN PRİM ÖDEMEDEN MUAF SİGORTAYA DÖNÜŞMESİNİ) SAĞLAMA İMKÂNI / POLİÇE BEDELİNİN TENZİLİ	210
§ 8. SİGORTALISI İÇİN ÖDEME YAPAN SİGORTACININ HAKLARI	211
I. HALEF SIFATIYLA BAŞVURU HAKKI	211
II. BİRDEN ZİYADE SAĞLIK SİGORTASI MEVCUTSA DİĞER SİGORTACILARA RÜCU HAKKI	211

DÖRDÜNCÜ KISIM HASTALIK SİGORTASI

§ 1. KONUSU	213
§ 2. SİGORTA TEMİNATI ALTINA ALINAN HASTALIKLARIN ORTAK ÖZELLİĞİ	213
§ 3. SİGORTA TATBİKATINDA TEMİNAT VERİLEN VE TEMİNAT DIŞI BIRAKILAN HASTALIKLAR.....	213
§ 4. HASTALIK SİGORTASI SÖZLEŞMESİ YAPAN KİŞİNİN KENDİSİ İÇİN SÖZLEŞME YAPILAN KİŞİ İLE SİGORTADAN İSTİFADE EDECEK OLAN KİŞİDEN AYIRTEDİLMESİ	214
§ 5. HASTALIK SİGORTASINDA SİGORTA BEDELİ	215
§ 6. HASTALIK SİGORTASINDA RİSKİN GERÇEKLEŞMESİ	215

§ 7. BEKLEME SÜRESİ	216
§ 8. BİLGİ İSTEME HAKKI	216
§ 9. SİGORTA BEDELİNİN ÖDENMESİNE TERETTÜP EDEN HÜKÜM VE SONUÇLAR.....	216
I. SÖZLEŞMENİN AKİBETİNE ETKİSİ BAKIMINDAN	216
II. SİGORTACININ YAPTIĞI ÖDEMENİN GERÇEKLEŞEN VEYA ORTAYA ÇIKAN HASTALIKTAN HUKUKEN SORUMLU OLANLARA KARŞI İLERİ SÜRÜLEBİLECEK HAKLARA ETKİSİ BAKIMINDAN	216
§ 10. HASTALIK SİGORTASINA UYGULANACAK DİĞER HÜKÜMLER.....	217
GENEL BİBLİYOGRAFYA.....	219 - 232

* Kısaltmalar, (KALPSÜZ, T. / AKINTÜRK, T. / KUNTALP, E.: *Türk Hususî Hukukunda Atıf Usulleri ve Kısaltmalar, Ankara 1964*)' de öngörülen kural ve esaslar dahilinde yapılmıştır.